

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»

**“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ: ДЕРЖАВА,
РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО”**

Матеріали

*ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів та молодих учених
(м. Бердянськ 16-17 квітня 2020 р.)*

Бердянськ 2020

УДК:330(063)

*Рекомендовано до друку
рішенням Вченої ради ТОВ "Бердянський університет менеджменту і
бізнесу"
(протокол №8 від 25 березня 2020 р.)*

Редакційна колегія:

Антошкіна Лідія Іванівна – доктор економічних наук, професор;
Рунчева Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, професор;
Столяров Василь Федосійович – доктор економічних наук, професор;
Антошкін Вадим Костянтинівич – доктор економічних наук, доцент;
Кірова Людмила Леонідівна – кандидат економічних наук, доцент;
Князєнко Ірина Іванівна - кандидат економічних наук;
Соловійов Денис Ігорович – кандидат економічних наук;
Фролова Галина Іванівна – кандидат економічних наук, доцент;
Трикоз Ірина Володимирівна - ст.викладач

Актуальні проблеми використання економічного потенціалу: держава, регіон, підприємство: Матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. студентів і молодих учених (м.Бердянськ, 16-17 квітня 2020 р.). – К.: Талком, 2020. – 213 с.

У збірнику надруковано матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених «Актуальні проблеми використання економічного потенціалу: держава, регіон, підприємство», яка відбулася 16-17 квітня 2020 року у ТОВ "Бердянський університет менеджменту і бізнесу".

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів освіти, фахівців-практиків.

УДК 330(063)

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори матеріалів.

Висловлені авторами думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Переклади і передруки дозволяються лише за згодою автора.

© Авторський колектив, 2020
© ТОВ "Бердянський університет менеджменту і бізнесу", 2020
© Кафедра менеджменту, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Антошкіна Л.І. ГЕНДЕРНО-ОРІЄНТОВАНА ПОЛІТИКА СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ.....	9
Білоцерковець А.О. ЗМІСТ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТА.....	10
Верховод І.С., Верба Д.В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ МАСШТАБІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	13
Журавльов О.А. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	16
Кравцова Л.А., Новакова А.В. ПОДАТКОВА СОЦІАЛЬНА ПІЛЬГА – 2020.....	19
Кубецька О.М., Палешко Я. С., Остапенко Т. М. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	21
Малишко В.В. ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ.....	23
Пилипенко К. А., Івашенко В. А. ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПДФО В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ.....	27
Смирнов Д.М. АКЦИЗ У БЮДЖЕТІ УКРАЇНИ	30
Степанова В.О. ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА РОЗВИТОК КРАЇН СВІТУ.....	32
Столяров В.Ф. СОЦІАЛЬНО АДЕКВАТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	35
Трикоз І.В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ.....	37
Фролов Ю. М., Фролова Г. І. ЛІБЕРАЛЬНО-РИНКОВА МОДЕЛЬ В УКРАЇНІ НЕ СПРАЦІЮВАЛА.....	41

Гурбик Ю.Ю., Третьякова А.О. ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	80
Гуцалов Д. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ.....	82
Детскова Н.С. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА.....	84
Дроботя Я. А. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ РИЗИКОМ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	87
Дуденець М.В. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ» ТА ЇЇ ВИДИ.....	90
Калузьський К. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	93
Камаганцев В.Г. УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ПОЛІТИКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	95
Кірова Л.Л. СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	97
Кекало О., Карпенко Н. Г. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	100
Княженко І.І. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	103
Кошевий В. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	105
Куриленко Д. В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ МАРКЕТИНГУ.....	107
Кутєпов М.В., Вовк Т.М., Віхров В.В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНТЕГРУВАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ.....	109
Кутєпова В.В., Соловійова С.В. ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	110
Лактіонов Є. Ю. УПРАВЛІННЯ ПАРАЛЕЛЬНОЮ РОЗРОБКОЮ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	112
Міхов Л.І. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПЕРСОНАЛУ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	115

Використані джерела:

1. Економіка підприємства: Альбом наочних матеріалів: навч.посібник. / Семенда Д.К., Бурляй О.Л., Коротеев М.А. та ін. Умань: Видавець «Сочінський», 2009. 228 с.
2. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств : підручник.- 2-е вид., доп. і перероблене. К.: КНЕУ, 2004. 664 с.
3. Дмитренко Г.А. Стратегічний менеджмент: цільове управління персоналом організації: навч. Посібник. К.: МАУП, 2005. 188 с.
4. Іваненко В.М. Корж О.Л. Курс економічного аналізу: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.К.: КНЕУ, 2003. 263 с.
5. Портер М. Стратегія конкуренції. Методика аналізу галузей і діяльності конкурентів. К. : Основи, 1998. 262 с.
6. Іванов Ю. Б., Іванова О. Ю. Стратегія формування конкурентних переваг підприємства в умовах інтенсивної конкурентної боротьби. Проблеми економіки. 2012. № 4. С.121–128.

*Дроботя Я. А., к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів і кредиту,
Полтавська державна аграрна академія,
м.Полтава*

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ РИЗИКОМ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Здатність раціонально та ефективно використовувати ресурси, тобто забезпечувати фінансово-економічний потенціал підприємства пов'язана із значною групою фінансових ризиків, до яких також належить і інвестиційний ризик.

Саме управління інвестиційним ризиком акцентоване на особливостях управлінського процесу в межах галузі – це шлях забезпечення фінансово-економічного потенціалу, що майже не використовується вітчизняними підприємствами. Загалом, інвестиційний ризик – це фінансовий ризик, який властивий підприємствам будь-якої галузі господарювання. Даний вид фінансового ризику має два підвиди, зокрема:

- ризик фінансового інвестування;
- ризик реального інвестування.

Так, ризик фінансового інвестування – ризик ймовірності виникнення фінансових втрат пов'язаних з інвестованим капіталом [1].

Ризик реального інвестування – це також фінансовий ризик, тобто ризик втрати додаткових доходів, їх недоотримання або ж втрати капіталу від виконання певного інвестиційного проекту [1].

Тобто ризик фінансового інвестування – ризик ймовірності виникнення втрат, недоотримання прибутку чи капіталу від інвестиційної діяльності

суб'єкту господарювання вцілому, а ризик реального інвестування – це ризик ймовірності втрат від організації та впровадження конкретного інвестиційного проекту [1, 5].

Варто відзначити, що кожна галузь має власні, властиві лише даній галузі ризики по'язані з інвестиційною діяльністю, однак, кожна галузь має і певні загальні риси конкретного виду фінансового ризику.

Вважаємо, що управлінські підходи стосовно окремих видів фінансових ризиків повинні окрім загальних методів та правил здійснення управління керуватися дослідженням особливостей фінансових ризиків в конкретній галузі.

Так, галузь сільськогосподарського виробництва також має свої особливості стосовно ймовірності виникнення фінансових ризиків.

Якщо акцентувати на інвестиційному ризику, то інвестиційний ризик для сільськогосподарських товаровиробників полягає в ймовірності виникнення збитків або ж недоотримання прибутків, втрати капіталу внаслідок вкладення коштів інвестора або ж власних коштів для розширення, оновлення виробничо-технічного забезпечення підприємства, для втілення конкретного інвестиційного проекту, для вкладення коштів в конкретний об'єкт необхідний для забезпечення виробничого процесу (як приклад зерносховище, млин, комбайн тощо).

Вважаємо, що до особливостей управління інвестиційним ризиком сільськогосподарських підприємств слід віднести:

- застаріле технічне оснащення більшості сільськогосподарських товаровиробників, що провокує додаткове інвестування коштів;

- відсутність сучасних складських приміщень для зберігання кінцевої продукції у більшості виробників, що провокує додаткову потребу інвестицій в складські приміщення та обладнання;

- великий відсоток самофінансування інвестиційної діяльності;

- відсутність додаткових пільгових умов кредитування для сільськогосподарських товаровиробників;

- переваги інвестицій в найокупніші проекти, що не дає можливості технічного переоснащення для більшості сільськогосподарських підприємств;

- довготривалість виробничого процесу породжує тривалу окупність інвестованих коштів;

- сезонність виробництва провокує інвестування коштів на тривалі строки, що позначається на окупності інвестиційного проекту та інвестиційної діяльності вцілому;

- живі організми, які є предметами і засобами праці, провокують ймовірність додаткових втрат внаслідок виробництва, тобто певний інвестиційний проект або інвестиційна діяльність перебуває під дією особливостей росту та розвитку живих організмів, під дією дотримання агротехнічних строків, хвороб, які притаманні для рослин і тварин, під дією дотримання сівозмін, під дією погодно-кліматичних умов [4].

Отже, управління інвестиційним ризиком для сільськогосподарських виробників ускладнене особливостями здійснення виробничого процесу в

сільському господарстві і з ціллю ефективного управління інвестиційними ризиками потребує врахування даних особливостей під час управління, однак, загальні управлінські підходи стосовно управління інвестиційним ризиком є незмінними.

Вважаємо також, що стратегію управління фінансовими ризиками варто інтегрувати в загальну стратегію здійснення управління на підприємстві, а вже стратегія управління фінансовими ризиками повинна враховувати і ризики по'язані з інвестиційною діяльністю.

Окрім того слід зазначити, що інвестиційний ризик варто розподілити на дві складові, зокрема:

- інвестиційний ризик від інвестування власного капіталу;
- інвестиційний ризик від інвестування капіталу із зовнішніх джерел.

Вважаємо, що інвестиційний ризик від інвестування власного капіталу цілком залежить від конкретних рішень, що приймаються в межах підприємства, однак, хоча цей вид ризику вважається несистематичним, тобто внутрішнім, але для сільськогосподарських підприємств він набуває рис і систематичного ризику, що пов'язано, наприклад з тим, що посуха, хвороби, погодно-кліматичні умови – це зовнішні фактори, які можуть спровокувати даний вид ризику[2].

Окупність капіталу із зовнішніх джерел передбачає розділення ризиків інвестора з ризиками сільськогосподарського товаровиробника, що проковує втручання інвестора в інвестиційний процес, однак, якщо інвестор не є фахівцем даної галузі, то це може лише підсилювати даний вид фінансового ризику.

Рекомендації. Дослідження даного питання надає підстави до формування конкретних рекомендацій стосовно управління інвестиційним ризиком для сільськогосподарських товаровиробників, що надасть можливість підвищити їх фінансово- економічний потенціал:

- врахування під час формування інвестиційної діяльності та інвестиційного проекту особливостей виробництва в галузі сільського господарства;
- залучення зовнішніх інвестицій, що надасть можливість розділити інвестиційний ризик з інвестором;
- передача інвестиційного ризику страховій компанії, оскільки у випадку сільськогосподарського товаровиробника даний ризик може бути непередбачуваним та значним.

Використані джерела:

1. Бланк И. А. Управление финансовыми рисками: учебник. К.: Ника-Центр, 2005. 600 с.
2. Дробота Я. А. Особливості систематичних та несистематичних ризиків сільськогосподарських підприємств. *Вісник ХНАУ*. Серія: Економічні науки. 2017. № 1. С. 51-57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2017_1_8/

3. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. У. Ризикологія в економіці на підприємстві: монографія. К.: КНЕУ, 2004. 480 с.
4. Перебийніс В. І., Дроботя Я. А. Логістичне управління запасами на підприємствах: монографія. Полтава: ПУЕТ, 2012. 279 с.
5. Пікус Р. В. Управління фінансовими ризиками: навч. посібник. 2-ге вид., виправ. К.: Знання, 2011. 598 с.

*Дуденець М.В., здобувач вищої освіти другого рівня,
ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»,
м. Бердянськ
Науковий керівник: старший викладач Скворцова О.В.*

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ» ТА ЇЇ ВИДИ

Сьогодні необхідною умовою підвищення ефективності діяльності економічних суб'єктів є раціональне використання ресурсу праці, зокрема наявного у них кадрового ресурсу та трудового потенціалу працівників. Саме від персоналу залежать конкурентоспроможність продукції, техніко-економічні показники роботи як окремих підрозділів, так і підприємства в цілому. З огляду на це дослідження продуктивності праці, виявлення чинників та резервів її зростання є важливими завданнями системи управління сучасного промислового підприємства.

Діяльність людини у будь-якому суспільстві спрямована на відтворення матеріальних благ (продуктів) і духовних цінностей, на виробництво яких були здійснені різні за величиною витрати праці. Як відомо, праця може бути фізичною та розумовою, простою та складною (кваліфікованою). Саме поняття «продуктивність праці» і відображає кількість і якість витраченої у виробничому процесі праці.

Слід зазначити, що вчення про продуктивність праці зародилося ще в Стародавньому Світі і розвивалося разом з розвитком суспільства. Окремі висловлювання про продуктивність праці можна знайти ще у древніх філософів Сократа, Ксенофонта, Платона. Але ґрунтовна розробка теорії продуктивності почалася в умовах зародження нового капіталістичного суспільного ладу і становлення політичної економії як науки.

У сучасній науковій літературі існує багато різних поглядів та трактувань поняття «продуктивність праці». Проте слід розрізняти такі поняття, як «продуктивність» та «продуктивність праці».

Відповідно до рекомендацій Міжнародної організації праці, продуктивність є загальним показником, який характеризує ефективність використання ресурсів (таких як праця, капітал, земля, матеріали, енергія та інші) у процесі виробництва товарів та надання послуг. Ця категорія показує зв'язок між якістю та кількістю вироблених товарів чи наданих послуг та ресурсами, які витрачені на їх виробництво. Продуктивність дає змогу